

STRATEGIA ASUMIS- JA HOITOYKSIKÖT

peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä

STRATEGIARYHMÄN KOKOONPANO

- Aho Juhani, ylilääkäri
- Ala-Fossi Irmeli, osastonhoitaja
- Heiskanen Marita, hammaslääkäri
- Huhtanen Seija, osastonhoitaja
- Kaitaranta Katja, lähihoitaja
- Kallio Eija, osastonhoitaja, **puheenjohtaja**
- Kangas Riitta, osastonhoitaja
- Koski Johanna, sairaanhoitaja
- Kuja-Kyyny Jaana, osastonhoitaja
- Mustalammi Terttu, avopalveluohjaaja
- Palojärvi Sinikka, avopalveluohjaaja
- Palomäki, Tarja, hoivapalveluiden johtaja
- Ropponen Päivi, osastonhoitaja

STRATEGIAN TAUSTALLA

- Väestökehitys
- Valtakunnallinen vanhustenhuollon laatusuositus helmikuu 2008 voimaan
- JIK uusi toimija, oman toiminnan kehityssuunnat ja -tarpeet
- Olemassaolevat hyvät ja kehitettävät toimintatavat

Strategiatyön aikana uudet vaikuttavat asiat:

- Valviran raportti ”Vanhusten ympärivuorokautisen sosiaalihuollon palvelut”
- Kotikuntalakiesitys 2011
- Ns. Ikälaki valmisteilla – suosituksista lakitasolle

Ei mitään uutta, hoivapalveluiden tarvitsijoiden määrä nousee !

Väestömäärä

31.12.08	v. 2015	v. 2020	v. 2025	v. 2030
34772	34294	34223	34193	34124

+75-vuotiaat

3511	3655	3888	4904	5673
------	------	------	------	------

Vuoteen 2030 nousu + 2162 hlöä

Ilmajoella + 599 Jalasjärvellä + 505 Kurikassa +1075

+85-vuotiaat

Nyt 941, vuonna **2025** 1282 (vaikea tai keskivaikea
muistihäiriö joka kolmannella eli n. 400 asiakasta
dementiahoidon tarpeessa, nyt yksikköjä 5, yht. 72
asukaspaikkaa)

Laatusuositus v. 2008

- Huomio terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen ja ehkäisevään toimintaan – ehkäistään ja siirretään palvelutarpeiden syntymistä, pääpaino kotiin tarjottaviin palveluihin
- Sellainen pitkäaikainen hoito terveyskeskusten vuodeosastoilla, joka ei ole lääketieteellisesti perusteltua, on korvattava muilla vaihtoehdoilla
- Ympäri vuorokautisen hoivan organisoiminen yksiportaisesti – nyt tehostettu palveluasuminen, vanhainkoti ja tk:n hoivaosasto – asukas ei muuta, henkilöstö liikkuu (muistisairaudet!)
- Pitkäaikaisen laitoshoidon suositus nyt 3% +-75-v. – tämä alenemassa edelleen 1,5%:iin

Laatusuositus 2008

- Tavoitteena ovat esteettömät, turvalliset ja viihtyisät asumis- ja hoitoympäristöt
- Jokaisella asukkaalla on oma huone ja siihen liittyvä hygieniatila ellei asiakas toivo toisin
- Tilojen mitoitus riittävä myös hoitohenkilökunnan työturvallisuuden ja työssä jaksamisen kannalta
- Asukkaiden ulkoilumahdollisuudet huomioidaan

VALVIRAN RAPORTTI (selvityksiä 3:2010)

- Yhteensä 1237 yksiköstä vastaukset (50%yksityisiä)
 - 1) henkilökunnan mitoitus, 2) koulutustaso, 3) vanhusten lääkehoito, 4) ravitsemus, 5) mielekäs toiminta, 6) yksikön tilat, 7) asiakirjahallinta
- Yksityiset yksiköt sijoittuivat paremmin kuin julkiset
 - Valvonta tulee toteuttaa julkisella ja yksityisellä sektorilla yhdenmukaisin kriteerein ja periaattein
 - Valvonta tulee lähitulevaisuudessa suunnata erityisesti julkiselle sektorille

KOTIKUNTALAKI

- Nykyisen kotikuntansa ulkopuolelle sijoitetut henkilöt voivat muuttaa kirjansa ko. kuntaan
 - Alun perin lähettäneellä kunnalla/maksusitoumuksen tehneellä kunnalla säilyy korvausvelvollisuus
- Laitoshoidossa, asumispalveluissa tai perhehoidossa taikka niiden tarpeessa olevalla on oikeus hakea hoitopaikkaa toisesta kunnasta
 - Palveluntarpeen selvitys, hlön oltava tasavertaisessa asemassa
- Korvausvelvollisuus myös tässä vaihtoehdossa

JALASJÄRVEN ASUMISPALVELUIDEN PALVELURAKENNE

Yksiköt tällä hetkellä:

Yksikkömuoto	Yksikön nimi	paikka lkm
Tukiasuminen	Palveluportin alueen rivitalot	76
	Pentinlammikodin tukiasunnot (mt-asiakkaat)	12
Palveluasuminen	Koskitien pienkoti	8
Tehostettu palveluasuminen	Dementiayksikkö Toiska	30
	Pentinlammikoti	30
Vanhusten pitkäaikainen laitoshoito	Terveyskeskuksen vuodeosasto, hoivayksikkö	26 + 5

JALASJÄRVEN ASUMISPALVELUIDEN PALVELURAKENNE

	2010 Nyky-tilanne	2015	2020	2025
+ 65-v	1868	2093	2281	2423
+ 85-v	259	305	324	371
+ 75-v	927	999 (+72)	1061(+134)	1272 (+345)
Teh.palv.as. 5-6%	60 (liikaa 5)	Paikkaluku OK	Liian vähän paikkoja 4	Liian vähän paikkoja 16
Pitkäaikainen laitoshoido 3%	26 (vajaa 2)	Liian vähän 8	Liian vähän 10	Liian vähän 16
Ympäri- vuoro- rokat. hoiva yhteensä	Liikaa 3	Liian vähän 8	Liian vähän 14	Liian vähän 32
Ostopalvelu- paikat näistä	0, vain yksittäisiä ostoja			

Jalasjärvi jatkuu...

Haasteet:

- Pentinlammikodin fyysiset puitteet edellyttävät toimenpiteitä (asiakasrakenne, paloturvallisuus)
- Myös Koskitien pienkoti pienenä yksikkönä ei enää kauaa vastaa tarkoitustaan (8 asukaspaikkaa)
- Uudisrakentamistarve selkeä, jolloin olisi mahdollista huomioida laatusuosituksen mukaiset tavoitteet: Palvelucampus –malli, jonne asukas muuttaa vain kerran tarvitessaan ympärivuorokautista hoivaa
- Kootaan yhteen nykyinen tehostettu palveluasuminen ja tk:n pitkäaikainen laitoshoido ja varaudutaan tulevaan palvelutarpeen lisääntymiseen – noin 100 asukaspaikan tarve
- Senioriasumisen yksikkö suunnitteilla keskustajamaan, vanhustenkotiyhdistyksen hanke

ILMAJOEN ASUMISPALVELUIDEN PALVELURAKENNE

Yksiköt tällä hetkellä:

Yksikkömuoto	Yksikön nimi	Paikka lkm
Tukiasuminen	Hopiarati	42
	Lukkarintien asunnot	30
	Raskulantien asunnot	24
Palveluasuminen	Koskenkorvan Tuulikello (ostopalvelu)	13
	Niittykoti I (ostopalvelu)	12
Tehostettu palveluasuminen	Koskenkorvan pienkoti	10
	Lepolan pienkoti	14
	Lintulan pienkoti	14
	Vuorohoitoyksikkö Päivölä	7
	Niittykoti II (ostopalvelu)	24
Vanhusten pitkäaikainen laitoshoito	Vanhainkotiyksikkö Toimela Terveyskeskuksen vuodeosasto, hoivayksikkö	20 20

ILMAJOEN ASUMISPALVELUIDEN PALVELURAKENNE

	2010 Nyky-tilanne	2015	2020	2025
+ 65-v	2039	2387	2698	2975
+ 85-v	313	357	396	403
+ 75-v	1086	1090 (+4)	1150(+64)	1462 (+376)
Teh.palv.as. 5-6%	81 (liikaa 15) K-korvan pk !	Liikaa 16	Liikaa 12	Liian vähän 7
Pitkäaikainen laitoshoito 3%	40 (liikaa 8)	Liikaa 8	Liikaa 6	Liian vähän 4
Ympäri- vuoro- rokaut. hoiva yhteensä	Liikaa 23 (13)	Liikaa 24 (14)	Liikaa 18 (8)	Liian vähän 11 (21)
Ostopalvelu- paikat näistä	36 (kh:n esitys?)			

Ilmajoki jatkuu...

Haasteena:

- Muistiyksikköpaikkoja vain 14 asukkaalle, toiminnallinen muutostarve

Toiminnan muutosesitys:

- Ilmajoen kunnanhallitus tehnyt esityksen, että Ilmajoen Palvelusäätiön hoitohenkilökunta siirtyy 1.1.2011 alkaen JIK ky:n palvelukseen. Samalla Niittykoti I ja II toiminta siirtyisi ostopalvelutoiminnasta JIK:n omaksi toiminnaksi

KURIKAN ASUMISPALVELUIDEN RAKENNE

Yksiköt tällä hetkellä:

Yksikkömuoto	Yksikön nimi	Paikka lkm
Tukiasuminen	Laurinrinteen asunnot	52
	Palvelutalosaatiön asunnot	30
	Jurvan Turvakoti	38
Palveluasuminen	Mäntykoti	15
	Koivikkokoti (ostopalvelu)	7
	Toimelan rivitalot	10
Tehostettu palveluasuminen	Toimela	21
	Justiina	16
	Suvantola	8
	Reininkulma	20
	Kruunankulma (ostopalvelu)	20
	Kurikan Tuulikello (ostopalv.)	18
Vanhusten pitkäaikainen laitoshoito	Vanhainkoti	41
	Vuodeosasto, Kurikka	20
	Vuodeosasto, Jurva	13

KURIKAN ASUMISPALVELUIDEN PALVELURAKENNE

	2010 Nyky-tilanne	2015	2020	2025
+ 65-v	3077	3632	4082	4341
+ 85-v	438	515	564	602
+ 75-v	1562	1619 (+57)	1766 (+204)	2257 (+695)
Teh.palv.as. 5-6%	103 (liikaa 10)	Liikaa 6	Liian vähän 3	Liian vähän 32
Pitkäaikainen laitoshoito 3%	71 (liikaa 26)	Liikaa 23	Liikaa 18	Liikaa 3
Ympäri- vuoro- rokaut. hoiva yhteensä	Liikaa 36	Liikaa 29	Liikaa 15	Liian vähän 29
Ostopalvelu- paikat näistä	38			

Kurikka jatkuu...

Haasteet:

- JIK-alueella eniten ”liikatarjontaa” ympärivuorokautisen hoivan yksiköistä – pohjaa valtaosin siihen, että aikaisemmin kaksi erillistä kuntaa, joissa molemmissa tarve tietylle peruspalvelurakenteelle (esim. vuodeosastojen pitkäaikaishoito)
- Erityisesti Jurvan alueella palveluketjusta puuttuu ns. välimuotoinen tuettu asumisvaihtoehto tai sitä ei osata tällä hetkellä vielä hyödyntää
 - KOTI – SUORA LAITOSSIJOTUS
- Muistiyksikköpaikkoja vähän

Toiminnan muutoksia:

- Terveyskeskuksen hoivasiipi HOIVAKODIKSI, paikkalukua jonkin verran pienennetään – saman suuntainen esitys Jurvan terveysasemalla
- Jurvassa kuntoutusprojekti tukee kotiin paluuta laitoksesta

TALOUDELLINEN NÄKÖKULMA

OMA TOIMINTA		EUROA/VRK (SIS. HOITO, ATERIA, VUOKRA) v. 2010 hinnat/brutto
	Palveluasuminen	72,50
	Tehostettu palveluasuminen	93,53
	Pitkäaikainen laitoshoido (VK)	121,79
	Pitkäaikainen laitoshoido (TK)	146,10
OSTOPALVELU		
Palveluasuminen	K-Korvan Tuulikello	67,37
	Koivikkokoti (Jurva)	82,15
Tehostettu palv.asum.	Kurikan Tuulikello	111,84 /121,56
	Kruunankulma pk	88,89 / 121,65
	Kultala (Jalasjärvi)	103,00

TALOUELLINEN NÄKÖKULMA OSTOPALVELU- JA PALVELUSETELIMÄÄRÄRAHAT

Kunta/HOIVAPALVELUIDEN OSTOT	v. 2010	v. 2011
Jalasjärvi	114400	236890
Ilmajoki	1203440	1151630
Kurikka	1470400	1543240

Kunta/PALVELUSETELI	v. 2011
Jalasjärvi	23000
Ilmajoki	27000
Kurikka	40600

HENKILÖSTÖHAASTEET

Henkilöstömitoitusesitykset strategiassa:

palveluasuminen	0,40
tehostettu palveluasuminen	0,55
(jos koneellinen lääkejakelu niin	0,50)
ympäri vuorokautinen laitoshoido	0,55
dementiayksikkö	0,65

- **Valvira:** alle 0,50 – taso huono
0,50-0,60 – taso tyydyttävä

Lisästarve strategia-aikana 21 työntekijää (huomioitu jo Koskenkorvan pienkodilta siirtyvät 6 vakituista työntekijää muihin yksiköihin)

KOKO JIK-ALUETTA KOSKEVAT HAASTEET JA MAHDOLLISUUDET

- Yhtenäinen linja kotihoidosta asumisyksiköihin siirtymisessä – kaikki JIK-alueen asukkaat samassa tilanteessa
- Kotona hoidetaan niin pitkään, että ns. kevyen palveluasumisen (Mäntykoti, Koivikkokoti, Koskitie) tarve jää vähäiseksi – kuitenkin sitäkin tulee olla tietty määrä
- Tukiasumisen/senioriasumisen merkitys kasvaa – varhaisessa vaiheessa siirtyminen omiin tai vuokrattuihin asuntoihin, jotka tukevat toimintakyvyn säilymistä osaltaan
- Lähipalveluperiaate – toisaalta mahdollisuus hyödyntää myös muita JIK-alueen yksiköitä - peruskuntien ja JIK:n tarpeet yhteen !
- Kotikuntalain muuttuminen – mahdollisuus hakeutua muihin kuntiin hoitoyksiköstä toiseen – onko myös meille päin ”ruuhkaa”

KOKO JIK-ALUETTA KOSKEVAT HAASTEET JA MAHDOLLISUUDET

- Ilmajoen ja Kurikan osalta ympärivuorokautisen hoivan yksikköpaikkoja ei suuressa määrin vähennetä nyt – ennaltaehkäisevän työn ja kotihoitopalvelupalveluiden kehittäminen ensin ja sen jälkeen tarkistetaan tilanne, muistiasiakkaiden tarpeiden kasvu (myös nuoremmat ikäluokat) huomioon koko JIK-alueella – **VASTAAVASTI LISÄRAKENTAMISESITYKSIÄ EI LÄHIAIKOINA, VAAN TOIMINNALLISIA MUUTOKSIA**
- Jalasjärvellä selkeä tarve uudisrakentamiseen ja nopeimmalla tahdilla asumispalveluiden lisäystarve
- **Vai katsotaanko tarpeita koko JIK-alueen näkökulmasta?**
- Oma, ostopalvelu, palveluseteli – nyt ostetaan kiintein sopimuksin 74 paikkaa tehostetussa palveluasumisessa ja sen lisäksi 19 paikkaa palveluasumisessa, sen lisäksi yksittäisiä maksusitoumuksia (erityisesti sotainvalidit) n. 15

KOKO JIK-ALUETTA KOSKEVAT HAASTEET JA MAHDOLLISUUDET

Paras –puitelain muuttuminen:

- Sosiaali- ja terveystuollon eheä kokonaisuus, yhteistoiminta-alueille on siirrettävä myös kaikki sosiaalitoimen tehtävät päivähoitoa lukuunottamatta
- 31.8.2011 mennessä sitovat päätökset kunnilta
- Viimeistään vuoden 2015 mennessä toimenpiteet
- JIK-alueella esim. asumispalveluiden kokonaisuus – hoivapalveluiden tarpeiden rinnalle selkeä yhteinen näkemys myös muista asumispalveluista (kehitysvammaiset, vammaispalvelut, mtt-asiakkaat, päihdeasiakkaat)
- Esim. v. 2010 talousarviossa Suupohjan LLKY:n Lehtiharjun sairaalan ostoihin varattu 855 000 € JIK-kuntien alueelta

RYHMÄTYÖSKENTELEY

- Asumispalveluiden määrä ja laatu –valtakunnallinen laatusuositus pohjana vai jotain muuta ?
- Oma, ostopalvelu, palveluseteli – missä suhteessa mitään?
- Asumispalveluiden kokonaisuus – käydäänkö keskustelu hoivapalveluissa erikseen vai JIK-kuntien tarpeet kokonaisuuden osalta esiin?
- Tuettu asuminen/senioriasuminen – mikä taho toimii moottorina, miten kannustetaan ?